

ZADATAK ZA PISANJE ŠKOLSKOGA ESEJA

Prvi polazni tekst

Tin Ujević, *Igračka vjetrova*

Pati bez suze, živi bez psovke,
i budi mirno nesretan.

Tašte su suze, a jadikovke
ublažit neće gorki san.

Podaj se pjanom vjetru života,
pa nek te vije bilo kud;
pusti ko listak neka te mota
u ludi polet vihor lud.

Leti ko lišće što vir ga vije,
za let si, dušo, stvorena;
za zemlju nije, za pokoj nije
cvijet što nema korijena.

Drugi polazni tekst

Tin Ujević, *Dva puta jao*

Moj život! Ne govorite mi o njemu kako je jadan, kukavan, neispavan, sav pogažen i pogružen, dostojan stida i prezira. Kada bih još uvijek znao grčki – vidite li, i to sam zaboravio! – naveo bih za naslovni list tragedije moga života onaj koji počinje: *io, io, papapai*, dakle: jao, jao, kuku meni. Kako bi samo lijepo bilo slobodno stupati po poljima, trčati, plivati, veseliti se bez zapreke! Ali od svega toga ništa. Koliko sam puta pomislio o srećnome danu kada mi poderane cipele neće ranjavati nogu, kada ću imati na sebi sasvim čisto rublje, kada u džepovima neću morati da vucarim sve nekakve otrcane knjižice i masne bilješke. Kako bih se napokon osjetio blaženim veslaajući po jezercima zaokruženim baršunastim gajevima! Nego život me evo tako spleo, uništio, šatro, nije mi dao nikakve slobode ni ljubavi, i sapeo me kao kliještima među dva prokleta kukavna epigrama. Koliko sada vidim kako smo lično nemoćni (pred Augijasovim štalama¹), mi mali pjesnici i sanjari, i kako smo osuđeni da budemo igračkom vjetrova i žrtvom svih moćnih i lukavih. Što ima lijepa da se sačuva od moje uspomene? – Samo moje suze i moje molitve, jer su barem one bile čiste. Ali je na tijelo i na dušu teško, po onoj riječi, pogledati bez pečali² i gađenja. Jer sve evo biva rana, modrica, čir, stigma, gnoj i brazgotina. Jao, jao, jao.

¹ Augijasove štale – simbol velike prljavštine i neurednosti

² pečal – tuga, nevolja, jad

Smjernice

- Predstavite stvaralaštvo Tina Ujevića u kontekstu vremena u kojemu je stvarao.
- Predstavite tematska i stilska obilježja Ujevićeva pjesništva te ih povežite s konkretnim pjesmama i/ili zbirkama.
- Usporedite polazne tekstove na sadržajnoj i stilskoj razini.
- Protumačite univerzalnost tematike polaznih tekstova i povežite ih s djelima slične tematike.
- Obrazložite svoje tvrdnje.